

Σε λίγες, μόλις, μέρες κλείνουμε τον αιώνα που φεύγει.

Για τον πλανήτη, για την Ευρώπη, για την Ελλάδα, για τον καθένα μας ξεχωριστά, ανοίγει ένας νέος ιστορικός κύκλος. Ξεκινά μια πραγματικά νέα εποχή. Αρχίζει κυριολεκτικά και όχι μόνο συμβολικά μια νέα χιλιετία.

Οι στιγμές αυτές δεν προσφέρονται μόνο για κριτική της χθεσινής μέρας ή για προγραμματισμό δράσης της αυριανής. Διαμορφώνουν το κλίμα, δίνουν τη αφορμή, για μια πολύ πιο ουσιαστική και μακροπρόθεσμη ενόραση και προοπτική.

Σήμερα μπορούμε να κοιτάξουμε το λαό στα μάτια και να του πούμε με λόγια απλά και χωρίς περιστροφές ότι με τις δικές μας προσπάθειες και τις δικές του θυσίες η χώρα εισέρχεται στο 2000 με τα καλά της ρούχα, με καθαρό μυαλό και στόχους, με αίσθημα ασφάλειας και σταθερότητας. Η έφοδος στο μέλλον που επαγγελλθήκαμε απόκτησε κιόλας, στα έξι χρόνια που πέρασαν από την επανάκαμψη του ΠΑΣΟΚ στο τιμόνι της διακυβέρνησης, υπόσταση και έρμα. Η συνέχεια και η ολοκλήρωση της κοινής μας προσπάθειας θα οδηγήσει την Ελλάδα του 2004 οριστικά και αμετάκλητα στις πιο ανεπτυγμένες, τις πιο ασφαλείς, τις πιο ευημερούσες χώρες του πλανήτη. Στο επίκεντρο των ευρωπαϊκών εξελίξεων. Στην ισχυρή ηγετική παρουσία στην περιοχή.

Να πούμε με λόγια απλά και χωρίς περιστροφές στο λαό ότι αυτή η πορεία δεν είναι μια φυσική, μια νομοτελειακή, μια εξ αντικειμένου εξέλιξη των πραγμάτων προς τα εμπρός. Αλλά αποτελεί τον καρπό ενός σκληρού αγώνα. Μιας καθημερινής δύσκολης δουλειάς. Μιας συστηματικής και προγραμματισμένης προσπάθειας. Μιας προσπάθειας με σταθερούς και αμετακίνητους στόχους, με ξεκάθαρη γραμμή πλεύσης, με μικρές και μεγάλες καθημερινές πράξεις ενταγμένες σε ένα συνολικό εθνικό σχέδιο.

Είναι εξέλιξη που σχεδίασε και υλοποιεί η παράταξη που κυβερνά τη χώρα. Το Κίνημα που ανέδειξε τη σοβαρή και αξιόπιστη Κυβέρνηση. Ο πολιτικός χώρος που δημιουργικά σημάδεψε τον κύκλο της Μεταπολίτευσης και εγγυάται την Ελλάδα της Ανάπτυξης, της Ασφάλειας, της Ευημερίας, την Ελλάδα του 2004.

Τα δεδομένα είναι γνωστά. Για την αναβάθμιση της χώρας στην παγκόσμια αναπτυξιακή πυραμίδα. Για το μέσο όρο ευημερίας της κοινωνίας μας. Για τους υψηλούς ρυθμούς μιας βιώσιμης, διευρυνόμενης

και αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης. Για το πλεόνασμα που επιτρέπει την αυτοχρηματοδότηση, χωρίς κλυδωνισμούς για την οικονομία, μιας πιο ανοιχτής και γενναίας κοινωνικής πολιτικής. Για τους πόρους που διασφαλίσαμε, το απόθεμα που δημιουργήσαμε ώστε να εξασφαλίσουμε τα επόμενα βήματα. Για την πολιτική και οικονομική αναβάθμιση της Ελλάδας στα Ευρωπαϊκά Όργανα. Δεν θα τα επαναλάβω αναλυτικά. Σημασία έχει, ότι η οικονομία μας έγινε πιο ισχυρή, η κοινωνία μας πιο συγκροτημένη, η δημοκρατία μας πιο στέρεη, το κράτος μας πιο αποτελεσματικό, η προοπτική μας πιο ασφαλής. Για το λαό μας ήρθαν καλύτερες μέρες και θα έρθουν ακόμη καλύτερες.

*

Εχω την αίσθηση ότι η επόμενη μέρα των πρόσφατων ευρωεκλογών βρίσκεται κιόλας χρονικά και πολιτικά πολύ μακριά. Πολλοί πίστεψαν ότι το αποτέλεσμα τους απηχούσε μια οριστική ανατροπή του πολιτικού σκηνικού. Μια ριζική αλλαγή του πολιτικού συσχετισμού δυνάμεων. Είναι αυτοί που πιάστηκαν αιχμάλωτοι μιας δύσκολης αναντίρρησης αλλά μεταβατικής συγκυρίας. Η Νέα Δημοκρατία έσπευσε να προεξοφλήσει, όχι χωρίς έπαρση και αλαζονεία ομολογώ, το γραμμάτιο μιας πρόσκαιρης νίκης. Και το ξόδεψε άσκοπα σε λίγους μόνο μήνες.

Τώρα οι ίδιοι κύκλοι εκτιμούν και διακηρύσσουν ότι το ΠΑΣΟΚ επιβιώνει γιατί η Ν.Δ δεν είναι αξιόπιστος αντίπαλος, δεν έχει το ανάστημα να κυβερνήσει τη χώρα. Θέλοντας, ασφαλώς, θελητά ή άθελα τους να υποβαθμίσουν το αξιόπιστο δείγμα γραφής μιας κυβερνητικής πολιτικής που οδηγεί τα πράγματα και τη χώρα προς τα εμπρός.

Κι όμως, στο τελευταίο εξάμηνο του 20ου αιώνα, η αλληλουχία των γεγονότων απέδειξε έμπρακτα τον οραματικό χαρακτήρα, την αποτελεσματικότητα και την κοινωνική ευαισθησία της δικής μας παράταξης. Ανέδειξε τα μεγάλα βήματα που προηγήθηκαν και που σήμερα η ίδια η χώρα τα εισπράττει ως κύρος, ως χειροπιαστή πραγματικότητα, ως αποτέλεσμα της δύσκολης πορείας.

*

Μέσα σ' αυτό το εξάμηνο αναδείχθηκε επί της ουσίας η διεθνής αναβάθμιση της χώρας μας. Το ταξίδι του Προέδρου Κλίντον στην περιοχή απέβη τελικά η κορυφαία απόδειξη αυτής της αλήθειας. Η Ελλάδα υπεράσπισε τις θέσεις της. Έδωσε το στίγμα των πρωτοβουλιών της. Έθεσε τις προϋποθέσεις της διεθνούς νομιμότητας και της καλής γειτονιάς. Αξιοποίησε την σταθερή της θέση ως παράγοντα ειρήνης,

συνεργασίας, ανάπτυξης στην εύφλεκτη περιοχή των Βαλκανίων και της Νοτιοανατολικής Μεσογείου. Και εισέπραξε τη δημόσια θέση του Προέδρου της παγκόσμιας υπερδύναμης ότι η Ελλάδα είναι πρότυπο δημοκρατίας, ηγέτιδα δύναμη στην περιοχή, υπόδειγμα αναπτυξιακών και οικονομικών επιδόσεων. Ότι αναγνωρίζεται η υποδειγματική στάση μας στην βαλκανική κρίση. Ότι η Χάγη και η διεθνής νομιμότητα είναι ο δρόμος επίλυσης των ελληνοτουρκικών διαφορών. Ότι στην Κύπρο η Τουρκία πρέπει να πάρει τα ρίσκα της. Ότι η ευρωπαϊκή της προσέγγιση περνά από την Ελλάδα.

Πολλοί έσπευσαν να υποβαθμίσουν τα διά γυμνού οφθαλμού επωφελή αποτελέσματα της επίσκεψης Κλίντον. Τα θεωρούν ανέξοδες ρητορείες. Θέλουμε να τους πληροφορήσουμε ότι δεν διατηρούμε ψευδαίσθηση, ούτε μεγαλοϊδεατισμούς. Ότι η πραγματικότητα είναι σκληρή και δύσκολη και θα χρειαστεί να οπλιστούμε με επιμονή και υπομονή για να αντεπεξέλθουμε σ' αυτήν και να διασφαλίσουμε εθνικά αποδεκτές λύσεις στα ανοιχτά προβλήματα της περιοχής. Όμως, όταν διατυπώνεται με τόση ενάργεια η διαφορετική προσέγγιση των ΗΠΑ σε σχέση με τα προβλήματα στην περιοχή και η διαφοροποιημένη στάση τους απέναντι στην Ελλάδα και την Τουρκία, δεν αποτελεί ένα σημαντικό, ένα θετικό βήμα;

Είναι οι ίδιοι που καλλιέργησαν επί τόσο χρόνο και προεξόφλησαν την «ενδοτική στάση της χώρας απέναντι στον πλανητάρχη που έρχεται να μοιράσει τα Βαλκάνια». Είναι οι ίδιοι που διέσυραν διεθνώς τη χώρα με τις απαράδεκτες εικόνες που δημιούργησαν με τρόπο ανεύθυνο και απερίσκεπτο. Είναι αυτοί που θεώρησαν ότι η παρουσία του κ. Κλίντον στην Ελλάδα είναι άλλη μια χρυσή ευκαιρία για μικροπολιτικό καιροσκοπισμό. Και αγνοούν τη μόνη υπαρκτή εξέλιξη :

Ότι η Ελλάδα οπλίστηκε για τα μελλούμενα να συμβούν με κύρος και αξιοπιστία. Ότι διαθέτει ήδη ισχυρή φωνή και παρουσία στην περιοχή. Ότι η επικύρωση και η αναγνώριση των πρωτοβουλιών και της στάσης της της δίνει ευρύτατα περιθώρια κινήσεων στο αμέσως προσεχές μέλλον.

*

Μέσα σ' αυτό το εξάμηνο αναδείχθηκε επί της ουσίας η προοδευτική αναπτυξιακή μας πολιτική. Απεικονίστηκε στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Αναγνωρίζεται στον τρόπο συγκρότησης και τις προτεραιότητες του 3^{ου} ΚΠΣ. Παίρνει σάρκα και οστά με την διαφαινόμενη οριστική είσοδο της χώρας στην ΟΝΕ. Ήδη τα τείχη πέφτουν ένα προς ένα. Η Ελλάδα με το σπαθί της χτυπά την πόρτα των ισχυρών της Ευρώπης. Κατοχυρώνεται πολιτικά και προστατεύεται οικονομικά. Δικαιώνονται οι προσπάθειες που τόσο χρόνια κάνουμε με συνέπεια και σταθερή προσήλωση στο στόχο. Η μεγάλη επιδίωξη που

από τη διαμόρφωση του Προγράμματος Σύγκλισης το 1994 και από την προεκλογική δέσμευση του 1996 αποτέλεσε βασικό κινητήριο μοχλό για τη χώρα γίνεται, κατά γενική ομολογία, πραγματικότητα. Διεθνείς οργανισμοί, ευρωπαϊκά όργανα, διεθνής κοινή γνώμη, οι διεθνείς οικονομικοί κύκλοι, παρακολουθούν την πορεία μας και συμφωνούν. Η Ελλάδα έκανε άλματα προόδου. Και λοιπόν; Καλύψαμε την απόσταση; Πρέπει να εφησυχάσουμε; Όχι βέβαια. Η μάχη θα συνεχιστεί από καλύτερες θέσεις. Και πολιτικά και οικονομικά. Όπως κάθε άλλο παρά αυτόματος πιλότος μπορούσε να οδηγήσει τα πράγματα ως εδώ, ακόμη περισσότερο θα χρειαστεί εγρήγορση και πανεθνική προσπάθεια για την ολοκλήρωση των στόχων μας. Η Ελλάδα της πρώτη δεκαετίας του νέου αιώνα θα είναι ακόμη πιο ασφαλής, θα βρίσκεται ακόμη πιο μπροστά, θα πορευτεί ακόμη πιο προοδευτικά.

*

Μέσα σ' αυτό το εξάμηνο αναδείχθηκε επί της ουσίας το κοινωνικό πρόσωπο του ΠΑΣΟΚ. Αναπτύσσεται η κοινωνική μας πολιτική. Δεν αλλάξαμε ρότα. Αξιοποιούμε τα πολύ ευρύτερα περιθώρια που οι ίδιοι μαζί με το λαό και ιδιαίτερα τις ασθενέστερες τάξεις και στρώματα του πληθυσμού δημιουργήσαμε. Δεν λύσαμε τα χρόνια προβλήματα του κοινωνικού αποκλεισμού, της ανεργίας, της ανασφάλειας των πολιτών, της προστασίας του περιβάλλοντος, της υγείας, της παιδείας, της πρόνοιας. Όμως, ξεκίνησε η αναδιανομή του εισοδήματος με πιο γρήγορους ρυθμούς, η αντιμετώπιση της ανεργίας με πιο ενεργητικές και δραστικές πολιτικές, η συγκρότηση του κοινωνικού κράτους με πιο αποφασιστικές δράσεις, η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής με πιο αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Γνωρίζετε καλά ότι δεν μ' αρέσουν οι υποσχέσεις και τα μεγάλα λόγια. Νιώθω, όμως, την ανάγκη να πω ότι αυτή η πολιτική δεν είναι προεκλογική εξαγγελία. Είναι οργανικό τμήμα της ίδιας της αντίληψης, της προοδευτικής μας φυσιογνωμίας και στρατηγικής. Είναι κοστολογημένη μέχρι τελευταίας δραχμής και ενσωματωμένη στην πορεία της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης. Γι' αυτό, για όσους ανησυχούν τεχνητά ή πραγματικά θέλω να τους διαβεβαιώσω ότι αυτή η πολιτική διαρκώς θα διευρύνεται και θα εξαντλεί τα όρια κάθε φορά. Δεν θα σταματήσουμε. Τα 470 δις που συμβολίζουν την πρώτη πράξη, με την ένταξη στην ΟΝΕ και την προϊούσα πτώση των επιτοκίων θα αυξηθούν θεαματικά την επόμενη χρονιά και πολύ περισσότερο τη μεθεπόμενη. Εμείς ούτε στιγμή δεν παύουμε να έχουμε μόνιμο προσανατολισμό την κοινωνία της πλήρους απασχόλησης, της ευημερίας, της ποιότητας ζωής, του σύγχρονου δικτύου κοινωνικής προστασίας για όλους ανεξαιρέτα τους πολίτες. Γι'

αυτό η κοινωνική μας πολιτική πρέπει να γίνει ξανά η σημαία μας. Η σημαία της προοδευτικής μας ιδεολογίας και στάσης.

*

Μέσα σ' αυτό το εξάμηνο αναδείχθηκε επί της ουσίας η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του κράτους. Δεν είναι μόνο οι φωτιές του καλοκαιριού και οι σεισμοί του φθινοπώρου. Είναι η καθημερινή βελτίωση της αστυνόμευσης, είναι η αποτελεσματική αντιμετώπιση της λαθρομετανάστευσης, είναι η γενναία αποσυγκέντρωση εξουσιών και αποκέντρωση πόρων. Είναι η πρώτη συστηματική προσπάθεια απογραφειοκρατικοποίησης των διοικητικών λειτουργιών. Ο δρόμος που έχουμε να διανύσουμε είναι ακόμη μακρύς μέχρι να οδηγηθούμε σ' ένα κράτος επιτελείο ανάπτυξης, απαλλαγμένο από τις δουλειές και τις σχέσεις του παρελθόντος. Όμως και εδώ ο βηματισμός μας οδηγεί σε χειροπιαστά αποτελέσματα, σε άμεση βελτίωση στην παροχή υπηρεσιών στους πολίτες. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι εκεί που το κράτος είχε μια αντιπαραγωγική και σπάταλη λειτουργία σήμερα με τις διαρθρωτικές αλλαγές και προσαρμογές διαμορφώνουμε ανταγωνιστικό δημόσιο τομέα που διευκολύνει την επιχειρηματική δραστηριότητα και διαμορφώνει νέες σχέσεις με τον ιδιωτικό και τον κοινωνικό τομέα.

*

Το εξάμηνο θα κλείσει με δύο τελευταία κεντρικά γεγονότα. Τη σύνοδο κορυφής του Ελσίνκι και τη ψήφιση του Προϋπολογισμού του 2000.

Για το Ελσίνκι, μια πραγματικά σημαντική για τη χώρα μας Σύνοδο, κάποιοι πάλι αμετανόητοι προσπαθούν να προκαταλάβουν αυτά που πρόκειται να συμβούν. Και καλλιεργούν ξανά την αίσθηση της ενδοτικής στάσης, της αποδοχής άνευ όρων της τουρκικής υποψηφιότητας. Ας μη βιάζονται και προπαντός ας μη δημαγωγούν. Η Ελλάδα στο Ελσίνκι έχει καθαρή για μια ακόμη φορά γραμμή. Χωρίς διασφάλιση των αναγκαίων προϋποθέσεων, χωρίς έμπρακτη πρωτοβουλία από την πλευρά της Άγκυρας, χωρίς μετακίνηση της Τουρκίας από την άτεγκτη στάση της στο Αιγαίο και την Κύπρο, δεν μπορεί να συναινέσει. Η στάθμιση όλων των παραγόντων μας καθιστά επιφυλακτικούς μέχρι την τελευταία στιγμή, γι' αυτό και εκ των προτέρων δεν μπορούμε να δεσμευτούμε με ένα απόλυτο όχι. Ας μην ανησυχούν πάντως οι μονίμως ανησυχούντες. Να καταλάβουν επιτέλους ότι υπάρχει κυβέρνηση που υπερασπίζεται σθεναρά και αξιόπιστα τα συμφέροντα της χώρας.

Για τον προϋπολογισμό του 2000, την τελευταία σημαντική πολιτική και νομοθετική πράξη του χρόνου όλα είναι γνωστά. Απεικονίζει ένα πραγματικά αναπτυξιακό σταθμό στο ύψος των περιστάσεων του πρώτου χρόνου ενός νέου αιώνα. Εισάγει τη χώρα στο 2000 με πλεόνασμα, με δυναμισμό, με δυνατότητες σημαντικές. Και ταυτόχρονα είναι εμφανέστατα και έντονα κοινωνικός καθώς στην πρώτη γραμμή των προτεραιοτήτων του θέτει το κοινωνικό κράτος και τη βελτίωση της θέσης των μη εχόντων και κατεχόντων. Αυτό που τυπικά ονομάζουμε κοινωνικές δαπάνες δεν βρίσκονται μόνο στο επίκεντρο των κατευθύνσεων του Προϋπολογισμού. Απεικονίζεται στη συνολική φιλοσοφία και τις προτεραιότητες του αναπτυξιακού σχεδίου 2000-2006. Η παιδεία, η απασχόληση, η ύπαιθρος χώρα, η υγεία, οι υποβαθμισμένες και φθίνουσες περιοχές έρχονται με έμφαση στην πρώτη θέση. Τέλος, ο Προϋπολογισμός του 2000 συμπυκνώνει τις κατακτήσεις, το δυναμισμό της οικονομίας, την ανάπτυξη όλων των μεγεθών της, την εμπεδωμένη οικονομική σταθερότητα, την δημιουργική όψη της ελληνικής κοινωνίας και οικονομίας. Είναι σημαντικό όπλο αξιοπιστίας, προοδευτικότητας, ειλικρίνειας και προοπτικής. Εμείς μπορούμε έμπρακτα να εγγυηθούμε την Ελλάδα της Ανάπτυξης, της Ασφάλειας και της Ευημερίας. Εμείς οδηγήσαμε τα πράγματα ως εδώ. Εμείς θα ολοκληρώσουμε αυτή την πορεία. Έχουμε εμπιστοσύνη στη δίκαιη κρίση και την ώριμη συνείδηση του λαού.

*

Απέναντι στην αξιόπιστη πολιτική, πρόταση και πράξη που υλοποιούμε και στην προοπτική που επαγγελλόμαστε για τον τόπο, η συντηρητική παράταξη έχασε παντελώς τον προσανατολισμό της. Μόνο η άρνηση και η πλειοδοσία χαρακτηρίζουν τη στάση της.

Απέναντι στην ισχυρή φωνή και θέση της χώρας αντιπαραθέτει την κινδυνολογία και την δήθεν περιθωριοποίηση. Από πουθενά δεν προκύπτει.

Απέναντι στο σαφή αναπτυξιακό και προγραμματικό μας λόγο αντιπαραθέτει «πλίνθους και κεράμους ατάκτως ερριμένους». Κακές αντιγραφές, αποσπασματικές προτάσεις, ρητορικές εξαγγελίες. Υποδηλώνει κάθε στιγμή ότι είναι παράταξη χωρίς ιδέες, χωρίς στελέχη, χωρίς πρόγραμμα.

Απέναντι στην χειροπιαστή κοινωνική μας πολιτική αντιπαραθέτει μια ακατάσχετη πλειοδοσία που θέλει να κρύψει το πραγματικό της υπόβαθρο. Την προσήλωση στους πιο κερδοσκοπικούς και παρασιτικούς

μηχανισμούς της αγοράς, στην παράδοση στον χωρίς όρους και όρια ανταγωνισμό.

Απέναντι στη συστηματική προσπάθεια για αποτελεσματικό και σύγχρονο κράτος αντιπαραθέτει τη μόνιμη άρνηση σε ότι αποκεντρώνει τις εξουσίες, τις καθιστά διαφανείς και ελέγξιμες, τις διαχέει στην κοινωνία.

Αυτή η αδυναμία της, θα έλεγα καλύτερα η δομική της ανεπάρκεια να ανταποκριθεί αξιόπιστα στον κρίσιμο και υπεύθυνο ρόλο μιας Αξιωματικής Αντιπολίτευσης που φιλοδοξεί να κυβερνήσει τη χώρα, την οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στο μόνο δρόμο που από παράδοση γνωρίζει καλά και χειρίζεται: Στην επιστροφή στο παρελθόν.

Εδώ βρίσκεται η πραγματική αιτία επιστροφής στην ανεύθυνη σκανδαλολογία, στον επιλεκτικό διαχωρισμό των πολιτών, στην διαρκή κινδυνολογία και καταστροφολογία για την πορεία του τόπου. «Έξις δεύτερη φύσις». Το γνωμικό που για τη ΝΔ έχει διαρκή αξία και εφαρμογή.

Δυστυχώς, προς την ίδια κατεύθυνση αλλά από άλλη αφετηρία κινούνται και τα κόμματα της λεγόμενης «αριστερής αντιπολίτευσης». Ενώ θα έπρεπε εποικοδομητικά και ουσιαστικά να διαμορφώσουμε όρους σύγκλισης και κοινούς τρόπους και στόχους για την κρίσιμη πορεία της χώρας στον νέο αιώνα, η αγωνία τους να αναδείξουν το ρυθμιστικό τους ρόλο και να αυξήσουν αντί πάσης τιμής την επιρροή τους, τα οδηγεί σε λογικές αντικυβερνητικών και κοινωνικών μετώπων.

Αυτή η αδιέξοδη στρατηγική οδήγησε και τους μεν και τους δε σε μια προσχηματική και μικροπολιτική στάση στο ζήτημα της εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Δεν κρίνουν το θεσμό και το πρόσωπο, δεν τοποθετούνται στο αυτονόητο και καθολικά αποδεκτό. Μεταθέτουν την επιδίωξη στο «να φύγει πρώτα η κυβέρνηση».

Η Ν.Δ κάτω από αυτή την επιδίωξη κρύβει το πραγματικό της πρόβλημα. Με εσωκομματικούς όρους και παλινωδείς δεν αντιμετωπίζεται ο κορυφαίος θεσμός και οι διαδικασίες που τον αναδεικνύουν. Στο αυτονόητο και το καθολικά αποδεκτό δεν στήνονται «κομματικές καντρίλιες».

Τα κόμματα της λεγόμενης «αριστερής αντιπολίτευσης» κάτω από αυτή την επιδίωξη κρύβουν την ανεπάρκεια τους να παρέμβουν θετικά και με πρωτοβουλία στις πολιτικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Για μια ακόμη φορά τους καλούμε να υιοθετήσουν το αυτονόητο και το καθολικά αποδεκτό.

Η Βουλή να εκλέξει Πρόεδρο Δημοκρατίας τον Κ. Στεφανόπουλο που έδωσε στο θεσμό κύρος, άψογη λειτουργία και εκφράζει με εθνική αξιοπρέπεια τα αισθήματα του λαού και τα συμφέροντα του τόπου. Δεν είναι κομματικός υποψήφιος. Η επανεκλογή του υποστηρίζεται από τη συντριπτική πλειοψηφία του λαού.

*

Ετσι θα οδηγηθούμε στην ολοκλήρωση των στόχων και της στρατηγικής που προδιαγράψαμε από τις παραμονές των εκλογών του 1996. Γιατί είναι καλό κάθε φορά να συνδέουμε τους στόχους και τις δεσμεύσεις μας με τους σταθμούς μέσα από τους οποίους υλοποιείται η στρατηγική μας. Κοιτάζοντας προς τα πίσω το δρόμο που διανύσαμε πρέπει να νιώθουμε δικαιωμένοι.

Δεσμευτήκαμε για την ισχυρή Ελλάδα, για την είσοδο στην ΟΝΕ, για τον θεσμικό και κοινωνικό εκσυγχρονισμό, για την ανάπτυξη και την κοινωνική δικαιοσύνη ταυτόχρονα και παράλληλα με την οικονομική σταθερότητα. Βγάλαμε τη χώρα από το περιθώριο, καλύψαμε το μεγαλύτερο μέρος της απόστασης του χαμένου εδάφους, από τις αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες, δεν κατακτήσαμε τους στόχους μας με κοινωνική αποδιάρθρωση, με εξουθένωση των λαϊκών δυνάμεων. Τώρα μπορούμε κι αυτό είναι που έχει αξία να κάνουμε το μεγάλο άλμα.

Μείναμε σταθεροί στο βηματισμό και τους διαδοχικούς σταθμούς της πορείας. Τοπικές Εκλογές. Ευρωεκλογές. Πρόεδρος Δημοκρατίας. Είσοδος στην ΟΝΕ. Εθνικές εκλογές το 2000. Είναι ένα νήμα πολιτικής σταθερότητας. Ήταν η προϋπόθεση για την επιτυχή έκβαση της μάχης.

Πόσες φορές δεν παίχτηκε το σενάριο των πρόωρων εκλογών;
Πόσες φορές δεν προέβλεψαν οι αναλυτές και οι κάθε λογής προφήτες ραγδαίες εσωτερικές εξελίξεις; Πόσες φορές δεν αμφισβητήθηκε η πρόθεση, η συνέπεια, η εμμονή μας στο δρόμο που χαράξαμε εξ αρχής;
Τίποτε από αυτά δεν συνέβη.

Η πολιτική σταθερότητα, το καθαρό πολιτικό τοπίο, οι δεδομένοι κανόνες του παιχνιδιού, πρυτάνευαν σε όλη τη διαδρομή, μπροστά σε όλες τις δυσκολίες που συναντήσαμε.

Δεν είμαστε μόνο μια προοδευτική και αποτελεσματική Κυβέρνηση. Είμαστε υπεύθυνη παράταξη.

*

Θα ήθελα να μου επιτρέψετε να οδηγήσω την λογική μας αυτή στάση και την πολιτική μας απόφαση στα ακραία της όρια καθώς εισερχόμαστε στο 2000 το χρόνο των εκλογών. Και να απαντήσω στα διλήμματα των ημερών που γίνονται αφορμή εκτενών αναλύσεων, υποθέσεων και εικασιών.

Και πρώτα-πρώτα στο ερώτημα αν εμείς, ενώ μιλάμε για την εξάντληση της τετραετίας και για τις εκλογές την πρώτη Κυριακή του Οκτωβρίου, ενδόμυχα θέλουμε εκλογές οπωσδήποτε το Μάρτη. Γιατί άραγε; Η επανεκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας επιβραβεύει τη στρατηγική και την πρωτοβουλία μας. Η ένταξη στην ΟΝΕ ολοκληρώνει το στόχο μας. Η εκτέλεση του Προϋπολογισμού αναδεικνύει το κοινωνικό μας πρόσωπο. Και η ολοκλήρωση των περισσότερων μικρών και μεγάλων έργων θα εμπλουτίσει τον απολογισμό μας. Και τότε ο λαός θα ψηφίσει τηΝέα Δημοκρατία; Κάθε άλλο. Η θέση μας είναι σαφής. Εκλογές μπορεί να προκαλέσει πρόωρα μόνο η Αντιπολίτευση που θα φέρει την ευθύνη. Τις εκλογές οπότε και να γίνουν μέσα στο 2000 θα τις κερδίσουμε. Προσωπικά πιστεύω με μεγαλύτερο ποσοστό τον Οκτώβριο.

Το δεύτερο δίλημμα, είναι αν επιλέγουμε την πόλωση στην πορεία προς τις εκλογές. Και εδώ η θέση μου είναι αρνητική με μια αυτονόητη παρατήρηση. Στις εκλογές θα πάμε θετικά με την επαγγελία μας, την αξιόπιστη πολιτική και το έργο μας. Ο λαός δεν θα μας ψηφίσει ως διαχειριστές ή καλούς κουμανταδόρους. Θα μας εμπιστευθεί ως την παράταξη που στην ιστορική της διαδρομή οδήγησε τη χώρα μέχρι εδώ. Θα μας ψηφίσει για τη συνολική πορεία και την προοπτική του τόπου. Η ανάδειξη προεκλογικά αυτής της πραγματικότητας απαιτεί νηφαλιότητα, αίσθηση ήρεμης δύναμης και προϋποθέτει ταυτόχρονα πολιτική πειθώ και δημοκρατικό διάλογο. Η πόλωση ούτε βοηθά, ούτε αποσαφηνίζει, ούτε προβάλλει τις πραγματικές διαχωριστικές γραμμές που υπάρχουν και πρέπει να γίνουν ορατές. Με την αυτονόητη παρατήρηση, βέβαια, ότι θα κλείσουμε κάθε δυνατότητα επιστροφής στο παρελθόν, κάθε δρόμο αποπροσανατολισμού από τις πραγματικές ανάγκες, κάθε πρακτική που υπονομεύει την πορεία της χώρας. Εδώ θα υψώσουμε μαζί με το λαό ένα αδιαπέραστο τείχος γιατί έχουμε και μνήμη και γνώση τι θα σήμαινε για τον τόπο μια πραγματική συντηρητική παλινόρθωση.

Το τρίτο ερώτημα είναι αν προς τις εκλογές θα κάνουμε διμέτωπο αγώνα. Όχι βέβαια. Στόχος μας είναι να προβάλλουμε την προοπτική και να εμποδίσουμε την επιστροφή της αναχρονιστικής δεξιάς. Εδώ ο αγώνας είναι μονομέτωπος. Τα υπόλοιπα κόμματα της αντιπολίτευσης επιλέγουν απ' ότι φαίνεται το διμέτωπο ή καλύτερα σε κάποιες περιπτώσεις και τον μονομέτωπο αγώνα κατά του ΠΑΣΟΚ. Εμείς αναδεικνύοντας τις

πραγματικές μας διαφορές με τη Ν.Δ οριοθετούμε θετικά την προοδευτική μας πρόταση. Ακόμη πιο πέρα. Επανακαθορίζουμε στις σύγχρονες συνθήκες τι είναι προοδευτικό και τι συντηρητικό. Αν σ' αυτή την οριοθέτηση κάποια κόμματα που θέλουν να βρίσκονται «αριστερά» μας είναι στην ουσία νέο-συντηρητικά ας το διαψεύσουν με τις πράξεις τους. Εμείς, πάντως, δεν αναγνωρίζουμε σε κανένα το δικαίωμα να μιλά αποκλειστικά εξ ονόματος του λαού ή των προοδευτικών δυνάμεων και δεν θα απαλλοτριώσουμε το δικαίωμα και τη δυνατότητα να οριοθετούμε στην πράξη το νέο απέναντι στο παλιό και το ξεπερασμένο. Δεν αναγνωρίζουμε φυσικά το δικαίωμα σε καμιά μειοψηφία να επιβάλλει πολιτικές κόντρα στην κυρίαρχη βούληση του λαού.

Προοδευτική

*

Πάνω στο τρίπτυχο ανασύνταξη-νίκη-προοπτική από την αρχή του φθινοπώρου σχεδιάσαμε τις πολιτικές μας προτεραιότητες και οριοθετήσαμε τους στόχους και την πολιτική του Κινήματός μας. Η προσπάθεια βρίσκεται σε εξέλιξη και γίνεται σε τρία επίπεδα.

Στο πρώτο επίπεδο της ανασύνταξης της οργανωμένης μας βάσης πρέπει να σημειώσω ότι η πολιτική συσπείρωση και η πορεία παρά τις καθυστερήσεις, είναι θετική. Και από τις περιοδείες που κάνω προσωπικά διαπιστώνω ότι αρκετά από τα προβλήματα που όλοι μας είχαμε εντοπίσει στο πρόσφατο παρελθόν διευθετούνται. Τα στελέχη μας εγκατέλειψαν την ηττοπάθεια και σε ένα βαθμό την εσωστρέφεια και στοιχίζονται σε μια νικηφόρα πορεία. Σ' αυτή την πορεία επανασυσπείρονται πολλές δυνάμεις που απείχαν ή αδρανοποιήθηκαν ή διαμαρτυρήθηκαν ψηφίζοντας λευκό ή άκυρο ή άλλα κόμματα στις Ευρωεκλογές. Πιστεύω ότι πρέπει να ολοκληρώσουμε οπωσδήποτε αυτή την προσπάθεια που ξεκινήσαμε και να διευρύνουμε τον κύκλο της κοινωνικής μας αναφοράς.

Στο δεύτερο επίπεδο της εξειδικευμένης πολιτικής και κοινωνικής παρέμβασης το ΠΑΣΟΚ βγαίνει από το καβούκι του. Με αιχμή την αγροτική και την κοινωνική μας πολιτική έγιναν ουσιαστικές παρεμβάσεις. Εδώ θέλω να σημειώσω ότι όπου οι παρεμβάσεις αυτές συμπεριλαμβάνουν την κοινή παρουσία Κυβέρνησης, Κόμματος και Κοινοβουλευτικής Ομάδας είναι πολύ πιο γόνιμες και αποτελεσματικές. Αυτή η εξέλιξη βοηθά ήδη σημαντικά στην διαμόρφωση ευνοϊκού πολιτικού κλίματος και στην ενημέρωση του λαού πάνω σε κρίσιμες όψεις της πολιτικής μας. Είναι αυτονόητο ότι και αυτή η πορεία στο λαό πρέπει να συνεχιστεί μέχρι το χρόνο των εκλογών, οπότε και να γίνουν, με ολοένα και περισσότερο εντατικούς ρυθμούς. Στόχος είναι το ΠΑΣΟΚ

να οδεύσει στο λαό. Όλα τα στελέχη να αφήσουν τα γραφεία τους και να βγουν με επιχειρήματα, άποψη και πρόταση στην κοινωνία. Για όλο το ΠΑΣΟΚ κάθε πολιτική προτεραιότητα να γίνεται καθολική υπόθεση και κίνηση.

Στο τρίτο επίπεδο της διαμόρφωσης των θέσεων και της πολιτικής μας για την νέα τετραετία έχουμε ήδη προγραμματισμένη την Πανελλήνια Συνδιάσκεψη. Η συζήτηση του κειμένου-διαλόγου που θα αποφασίσουμε στην οργάνωση πρέπει να είναι ουσιαστική. Είναι ανάγκη να υπάρξει συλλογική επεξεργασία σε όλα τα επίπεδα του ΠΑΣΟΚ. Στους Τομείς Πολιτικής της Κ.Ε., στις Επιτροπές Ανασύνταξης, στις Δημοτικές Ολομέλειες. Στόχος δεν είναι η απλή επανάληψη των θέσεων του Συνεδρίου μας που είναι δεδομένες. Είναι η οριοθέτηση στο χρόνο των βασικών πολιτικών επιλογών και προτεραιοτήτων μας, οι κατευθύνσεις της πολιτικής μας και η αποσαφήνιση των διαχωριστικών γραμμών από τις συντηρητικές πολιτικές. Αυτό θα επιτρέψει στην τελική διαμόρφωση του προγράμματος της νέας τετραετίας η επαγγελία, οι στόχοι και οι προτάσεις μας να είναι οργανικά ενταγμένοι στην προοπτική της Ελλάδας του 2004. Ιδιαίτερα αυτή την εποχή όπως δείχνουν τα τελευταία γεγονότα στο Σιάτλ τίθεται επί τάπητος, όχι μόνο στο ιδεολογικό, αλλά στο καθαρά πολιτικό και πρακτικό πεδίο η αντιμετώπιση των μεγάλων προβλημάτων του καιρού μας. Είναι σημαντικό κατά συνέπεια το ΠΑΣΟΚ να διατυπώνει τους όρους μιας σταθερής προοδευτικής πορείας, να χαράζει δρόμους για το μέλλον με προτάσεις και πολιτικές που συνδέουν το ρεαλισμό με το όραμα, την επαγγελία με την πράξη, το έργο με την προοπτική.

*

Είμαι αισιόδοξος.

Η πορεία το τόπου είναι θετική. Η Ελλάδα ζει ιστορικά στις καλύτερες ώρες της. Πετυχαίνει τους στόχους της.

Η Κυβέρνηση ολοκληρώνει το έργο της, ανταποκρίνεται στις δεσμεύσεις της, εγγυάται το μέλλον.

Το ΠΑΣΟΚ συσπειρώνεται ξανά για να δώσει τη νικηφόρα του μάχη.

Θα νικήσουμε στις εκλογές του 2000.

Με μια προϋπόθεση:

Όχι στον εφησυχασμό. Όχι στην αδράνεια.

Να μην πάρουν τα μυαλά μας αέρα.

Απαιτείται ετοιμότητα, συσπείρωση, μάχη.

Απαιτείται συντεταγμένη πορεία.

Κανείς δεν θα μας χαρίσει το σίγουρο και σταθερό μέλλον της Ελλάδας και του ΠΑΣΟΚ και κανένας δεν θα επιτρέψουμε να το υπονομεύσει. Όλοι μαζί εγγυόμαστε την επιτυχία, διαμορφώνουμε την επαγγελία της επόμενης μέρας. Θα νικήσουμε.

Για την Ελλάδα της Ανάπτυξης, της Ασφάλειας και της Ευημερίας.

Για την Ελλάδα του 2004.

απο μ. Λιανδαρίδου